

BIULETYN POLSKO-UKRAIŃSKI TYGODNIK · ILUSTROWANY.

Rok 1936
T O M P I Ą T Y

NN 140 — 192

3078

11

CDISOP.

5 (1935)

Biblioteka Jagiellońska

1003123365

WARSZAWA — 1936

28

REDAKTOR — WŁODZIMIERZ BĄCZKOWSKI

Wydawca — Z ramienia Towarzystwa Polsko-Ukraińskiego K. SYMONOLEWICZ, jr.

ADRES REDAKCJI: NOWY ŚWIAT 66 m. 13

TEL. 234-60.

Spis rzeczy w tomie V zawartych*)

POLITYKA, SPRAWY WYZNANIOWE, SPOŁECZNE I GOSPODARCZE.

	Str.
O jeden krok od zdrady głównej — p. W. B.	333
Zapomniana myśl J. Piłsudskiego — p. W. B.	505
Kultura podlowskiej wsi ukraińskiej — p. W. O. Bere- żńskiego	272
Pakt o nieagresji i... przygotowania do agresji — p. A. Bożena	81
Co zagraża polskości na południowym wschodzie Rzeczy- pospolitej — p. W. Bączkowskiego	57
Zagadnienie polskości na Kresach — p. W. Bączkow- skiego	189,
*** — p. W. Bączkowskiego	285
Idea sojuszu i „spór o miedzę“ — p. W. Bączkowskiego	297
O współczesny styl młodych — p. W. Bączkowskiego	325
„Wiek XIX“ a zagadnienie narodowościowe — p. W. Bączkowskiego	358
Kresowe prawo praw — p. W. Bączkowskiego	443
Leon Wasilewski — p. W. Bączkowskiego	526
Obrona czy natarcie? — p. M. Dańki	2
Idea Petlury a społeczeństwo ukraińskie — p. M. Dańki	37
Żądanie polsko - ukraińskie w Europie p. M. Dańki	69
Wypadki w Japonii a sprawa narodów uciemnionych — p. M. Dańki	93
Kryzys Locarna a sprawa narodów uciemnionych w Z. S. S. R. — p. M. Dańki	121
Przed decydującą walką — p. M. Dańki	161
Natarcie moskiewskie i obrona polsko - ukraińska — p. M. Dańki	186
Nacjonalizm, bolszewizm, prometeizm — p. M. Dańki ..	221
Sprawa Cieśnin Dardanelskich a narody, uciemnione przez Z. S. S. R. — p. M. Dańki	341
Oligarchia moskiewska i ruch narodów uciemnionych — p. M. Dańki	369
Polsko - ukraińskie perspektywy komunikacyjne — p. M. Derewjanki	282
Coś niecoś w sprawie ukraińskiej „z innej beczki“ — Este	374
Ewolucja prawa budżetowego U. S. S. R. — p. E. Glo- wńskiego	320
Koniec pewnej kariery — p. S. H.	506
Materiały do dziejów prometeizmu polskiego — Hae- res'a	298
Co nas dzieli — p. R. Hamczykiewicz	423
Czas na czyny — p. S. Horynicz	15
„Ruś idiot!“ — Iksa	502
Prometeizm w łańcuchu bezpieczeństwa — p. J. Iskier- ski	513,
Sowiecka polityka językowa w „Moldawskiej Republice Autonomicznej“ — p. W. Jakubowskiego	286

*) Indeks do tomu V ułożony został podobnie, jak indeksy do tomów poprzednich. Materiał we wszystkich działach (z wyjątkiem informacyjnego) ułożono alfabetycznie wedle nazwisk (względnie pseudonimów) autorów. Artykuły, sygnowane inicjałami, umieszczono w miejscu należnym ostatniej literze tychże. Rzeczy niepodpisane wyliczono w końcu każdego działu w porządku chronologicznym.

Artykuły polemiczne, które ze względu na ich specjalne znaczenie w piśmie par excellence dyskusyjnym, jakim jest „Biuletyn Polsko - Ukraiński“, wyodrębniono (wraz z recenzjami) w dział osobny — tematycznie należą do działów I (Polityka, sprawy wyznaniowe, społeczne i gospodarcze) i II (Historia, literatura i sztuka), o czym należy pamiętać przy korzystaniu z indeksu.

Redakcja.

	Str.
Praska koncepcja „wzajemności słowiańskiej“ i Ukrain- cy — p. M. K.	173
Nieuwzględnione elementy — p. J. Kapuścińskiego	84
Na marginesie kwestii ruskiej — p. J. Kaweckiego	301
„Niebezpieczeństwo dla polskości“ czy antyukraiński ma- newr taktyczny? — p. I. Kedryna	71
Brześć — Ryga — Paryż — p. I. Kedryna	112
Ewolucja stosunków polsko - ukraińskich — p. I. Ke- dryna	257, 269,
Bitwa pod Warszawą nie jest skończona... — p. I. Ke- dryna	334
Optymizm i pesymizm — p. I. Kedryna	350
Co to jest Talerhof? — p. I. Kedryna	465
W pierwszą rocznicę — p. M. Kowalewskiego	185
Koncepcja „frontu ludowego“ i zagadnienie ukraińskie — p. M. Kowalewskiego	461
Ś. p. Leon Wasilewski a społeczeństwo ukraińskie	527
Nawiązując do słów Naczelnego Wodza... — p. A. L. ..	245
Kosma Pełchatyja redivivus — p. R. L.	223
Polskie Radio, Ukraińcy i czerwone fale... — p. L. La- sewycza	47
Sowiety grożą — p. J. Lipowieckiego	235
Jaką rzeczywistość kryje pozorny błogostan — p. J. Li- powieckiego	289
Na marginesie zbrojeń sowieckich — p. J. Lipowieckie- go	351
W sprawie akcji antykolonizacyjnej — Lwówianina	464
Na szlaku Chełm — Łuck — p. I. M.	270
Czy kolonizacja na ziemiach południowo-wschodnich jest celowa? — Małopolanina	429
Blaski i cienie nowej konstytucji sowieckiej — p. J. Naumenki	318,
Czy ukraińskość zagraża polskości? — p. T. Okuniew- skiego	86
Lenin o Ukrainie — p. B. Olehiwskiego	371, 384,
Z działalności kominternowskiej — Poinformowanego ..	313
Nastroje — p. L. R.	280
Szósty punkt ideologii prometeuszowskiej — p. H. Sali- kowskiego	497
Kwestia wychowania fizycznego wśród Ukraińców — p. A. Salamańczuka	75
Stosunki ukraińsko - żydowskie — Sasa	433
Podejrzane „sprostowania“ — p. J. St.	426
W przededniu trzeciego głodu — p. J. St.	447
Prawdziwe oblicze — Wołyniaka	532
Rozwój gospodarczy Ukraińców w Polsce — p. S. Zie- lińskiego	405
„Wy wiecie jedno, a my — drugie!“ — p. M. Złyna ..	434
„Bagietami walczy się — ale na nich siedzieć nie moż- na“	1
Ludzie przyszłości	13
„Pod jarzmem obszarników i kapitalistów polskich“	16
Po procesie	21
Czy poważne nastroje?	22
Głosy i odgłosy	29
Sprawa uniwersytetu	30
Czy ukraińskość zagraża polskości?	45
„Woroszyłowskie wsadniki“ albo Kuźma Kriuczok po sowiecku	97
Frazes i rzeczywistość	101
Dwory polskie	135
Nowa ofensywa sowiecka	137
Zmora sowietofilstwa	147
Potrzeba propagandy	153
Nieco o metodach pracy	163

	Str.
Prawy sowieckie i sprawy rosyjskie	167
Nowy etap pracy politycznej na Wołyniu	180
Konferencje	203
Wzrost komunizmu a kwestia narodowościowa	209
Lord paryski (25.V. 1926 — 25.V. 1936)	211
Nastroje	212
Jak to było	213
Ukraińcy a państwo, ustrój i rząd	233
Stosunki lwowskie	246
Nagujewicze	248
Po obu stronach linii podziału	262
Drobiazgi sowieckie	274
Nowa konstytucja sowiecka	277
Metamorfozy wołyńskie	300
Werczany	313
Na marginesie jednej sprawy	330
Makówka	337
W piątą rocznicę (29.VIII. 1931 — 29.VIII. 1936) ..	349
Sowieckie nabieranie na „trockizm“	354
Sprawa normalizacji	357
Smutki i radości „russkich“	381
Jeszcze w sprawie normalizacji	383
Normalizacja na opak	393
Na co się nie zwraca uwagi	421
Impas p. Litwinowa i fronto - ludowe brednie	441
Edward Śmigły - Rydz — Marszałek Polski	473
Z dziejów pewnej wsi	478
Wartości nieprzemijające	490
Protest „Prometeusza“	507
Inscenizacja termidora	508
Z Ukrainy	509
„Suwerenność“ Ukrainy w świetle nowej konstytucji so- wieckiej	515
Z Ukrainy sowieckiej	517

HISTORIA, LITERATURA I SZTUKA.

U źródeł ukraińskiego odrodzenia narodowego — p. M. Andrusiaka	336
Ukraiński ruch narodowy i konspiracja polska w Galicji w latach 30-ych i 40-ych XIX wieku — p. M. Andru- siaka	360
Niefortunny rzecznik zgody polsko - ruskiej w r. 1848 p. M. Andrusiaka	486, 499
Jana Szczęsnego Herburta „Zdanie o Narodzie Ruskim“ — p. O. Borowieckiego	125, 135, 141
Pierwszy więzień (wspomnienie sprzed 22 lat) — p. St. Czarneckiego	398
Przed jubileuszem „Ukraińskiej Besidy“ — p. St. Czar- neckiego	467
Ukraina w dobie nowoczesnej (Od początku XIX stule- cia do 1923 roku) — p. A. Docenki	16, 31, 51, 96, 115, 177, 224, 249, 272, 289, 343, 413, 432, 444, 479.
Iwan Mazepa — p. J. Dryhynicza	145, 154, 164
Muzyka „proletariacka“ — p. K. Janetaka	237
Wasyl Stefanyk (1871 — 1936) — p. E. K.	527
Wspomnienia o Atamanie Petlurze (Rozmowa z majorem Leonem Kniaziołuckim) — p. Z. Kunstmana	306
Z wspomnień (1910 — 1916) — p. T. Michalskiego ..	123
Do interpretacji poematu Szewczenki „Slipyj“ — p. B. Olchiewskiego	59
ś. p. Stanisław Zakrzewski — p. K. S.	149
Bałaguli — p. Senkiw	474
Z przeszłości chóru ukraińskiego — p. R. Ż.	38
Rocznica Szewczenki	110
Komisja dla Badań Zagadnień Polsko - Ukraińskich przy Ukraińskim Instytucie Naukowym w Warszawie ukraińskie	239, 253

	Str.
Z dziejów utworzenia patriarchatu prawosławnego w Polsce	363
Jak wygląda życie kulturalne „ukrainizowanej“ Ukra- iny	481

RECENZJE I POLEMIKI.

Czy wojujące neo - rutenstwo? — p. W. Bączkowskiego	4
Recenzja z „recenzji“ — p. W. Bączkowskiego	42
„Antyukraiński manewr taktyczny“ czy neofityzm pse- udo - zbliżeniowy? (P. I. Kedrynowi w odpowiedzi) — p. W. Bączkowskiego	94
Kwestia ukraińska czy kwestia ruska? (P. J. Kaweckie- mu w odpowiedzi) — p. W. Bączkowskiego	305
Na szlaku ewolucji — p. W. Bączkowskiego	453
Na marginesie artykułu: „Krzywdą czy nie?“ — p. St. Błońskiego	129
Widmo Czecho - Rosji bez maski — p. Jar. D.	446
Ostatnie wydania z U. S. S. R. — p. K.	6, 18
Z sowieckich wydawnictw ukraińskich — p. K.	345
Ostatnie wydanie szewczenkowskie w U. S. S. R. — p. E. K.	51, 61
Przebrzmiała legenda (Na marginesie artykułu: „Naj- większy poeta ruski“) — p. E. K.	401
Prawda w oczy — p. J. Kapuścińskiego	138
To nie jest takie proste! (P. red. Bączkowskiemu w od- powiedzi) — p. J. Kaweckiego	317
Odpowiedź na odpowiedź — p. J. Kaweckiego	353
List do Redakcji — p. I. Kedryna	410
A. Łotockiego: „Roksolana“ — Kosa	157
O. Terleckiego: „Istorijska Ukrainy“ — Kosa	169
Czkawka austriacka w stosunkach polsko - ukraińskich — Kosa	201
Kaliban recenzuje... — Kosa	437
Niezwykłe widowisko — p. Z. Kunstmana	74
Ruteńska czkawka „Wistnyka“? — Leranags'a	477
Przykład zlej woli („Wistnykowi“ w odpowiedzi) — Le- ranags'a	519
E. Chraplywego: „Silśke gospodarstwo“ — p. I. M. ...	367
F. Dutki: „Wielki Hetman“ — p. M. Mironowicza ...	495
E. Ammende: „Muss Russland hungern“ — N. N.	168
Akcja wydawnicza tow. Popowa — p. B. Olchiewskiego	308
Huculszczyzna w ujęciu W. Szuchewycza i F. A. Ossen- dowskiego — p. J. Pogonowskiego	520
Badania nad Łemkowszczyzną — p. J. R.	179
Znowu o terminologii — p. J. St.	263
Krzywdą czy nie? — p. M. Styrański	103
Nowy tom „Rocznika Wołyńskiego“ — p. K. S.	87
W królestwie nauki staroruskiej — p. K. S.	104
„Zagadnienia historyczne“ Zakrzewskiego — p. K. S. ...	302
Jeszcze jedno odkrycie Ameryki ukraińskiej — p. K. S.	435
Przyczyny zaniepokojenia staruszka — p. K. S.	476
Nowy zeszyt „Ziemi Czerwieńskiej“ — p. K. Symonole- wicz, jr	252
„Polska i kościół prawosławny“ — p. K. Symonolewi- cza, jr	533
„Wołyń“ Ułasa Samczuka — p. M. Z.	388
Ciekawe wspomnienia	23
Z wydań Ukraińskiego Instytutu Naukowego w War- szawie	33
Wydawnictwa wołyńskie	33
Kalendarz Ziemi Wschodnich na r. 1936	41
Książki — dokumenty	64
Z nowych wydawnictw	80, 157, 392
„Oriens“	88
Nieco o polityce albo „Reducie“ do notatnika	117
Język ukraiński w U. S. S. R.	128
Ukraiński Dom Narodowy w Charbinie	254
„Robotniczy kwartał“	360
„Kurier Poranny“ w błędnym kole nieporozumień	409

	Str.
Ludzie czy warunki?	436
O Polsce i „małych narodach“	500
Nieudolni humoryści	510

DZIAŁ LITERACKI.

Antonenko - Dawydowycz B.: Rozdział z powieści „Śmierć“ — Przel. St.....	192, 204
Hordynski S.: Słowo o Pułku Ihora — Przel. K. Dumański	191
Kesacz J.: Fragment z poematu „Imperija“	88
Kosynka G.: Ciemna noc — Przel. F. Zahora	456
Kunstinan Z.: Duma o Atamanie	514
Łowicka - Chołodna N.: ***	63
Małaniuk J.: ***	63
Starycki M.: Z serbskich dum — Przel. Bohdan Łepki	40
Starynyk W.: Synowie — Przel. F. Zahora	529
Szewczenko T.: Perebendia — Przel. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski	25
Szewczenko T.: Dola — Przel. K. Dumański	111
Szewczenko T.: Poszczo meni żenytyisia — Przel. Cz. Jastrzębiec - Kozłowski	111
Szewczenko T.: *** — Przel. B. Łepki	251
Szewczenko T.: *** — Przel. B. Łepki	343

FELIETONY.

Nareszcie koniec — p. F.	36
Rozmowa na plaży — Świadka	291

Na MARGINESIE.

36, 56, 348

DZIAŁ INFORMACYJNY.

1. Artykuły:

Ukraińcy w Besarabii — p. J. Myrnyca	261
Ukraińska Biblioteka Narodowa w Polsce — p. Wł. Doroszenki	310
Ludność Wołynia — p. Wł. Kosonockiego	488

2. Sprawozdania:

Zagadnienie ukraińskie w prasie angielskiej	76
Rocznica śmierci Symona Petlury	226
Zjazd Językoznawczy „Prometeusza“	237
Akademia ku czci S. Petlury w Instytucie Wschodnim w Warszawie	240
Obchód „Łuhów“ ku czci S. Petlury	241
Senator Zależicki o sytuacji Ukraińców w Rumunii — p. W. Jurkiewicza	431
„Prometeusz“ i ruch prometeuszowski — p. Jar. D. ..	491

3. Kronika:

a) Ze świata i z kraju	12, 28, 35, 44, 55, 67, 91, 100, 108, 118, 131, 140, 151, 160, 172, 184, 195, 208, 229, 243, 255, 276, 295, 304, 323, 347, 356, 368, 380, 392, 419, 440, 451, 459, 471, 484, 495, 504, 512, 524.
b) Z życia gospodarczego	10, 27, 43, 150, 159, 171, 182, 194, 207, 228, 243, 267, 276, 283, 294, 304, 315, 332, 355, 365, 378, 391, 417, 439, 450, 459, 470, 494, 523, 535.
c) Przegląd prasy polskiej	7, 34, 53, 64, 77, 117, 193, 216, 242, 293, 330, 339, 346, 354, 364, 376, 389, 415, 427, 438, 448, 458, 469, 482, 492, 503, 510, 521, 534.
d) Przegląd prasy ukraińskiej	8, 18, 26, 34, 42, 54, 65, 78, 90, 99, 107, 117, 130, 139, 150, 159, 170, 181, 193, 205, 216, 242, 267, 275, 284, 293, 302, 315, 322, 331, 340, 346, 355, 364, 377, 390, 402, 416, 427, 438, 449, 458, 468, 483, 493, 503, 510, 522, 584.
e) Varia	7, 18, 26, 34, 42, 53, 64, 77, 89, 99, 107, 117, 130, 139, 150, 159

170, 181, 193, 205, 216, 227, 242, 254, 260, 275, 283, 293, 314, 322, 330, 339, 346, 354, 364, 376, 389, 402, 415, 438, 448, 458, 468, 482, 491, 503, 510, 521, 534.
--

PRZEDRUKI ARTYKUŁÓW.

Prześladowanie języka ukraińskiego w U. S. S. R. — p. R. Smul - Stockiego („Siewiernyj Kawkaz“)	17
„Za naszą wolność i waszą“ — p. W. Bączkowskiego („Myśl Polska“)	259
Nad Złotą Lipą — p. F. Zahory („Myśl Polska“)	328
Sprawa ukraińska w świetle obrony Państwa — p. W. Bączkowskiego („Myśl Polska“)	485
Myśli ś. p. Symona Petlury	198
Myśli o Rosji z książki W. Stpiczyńskiego p. t. „Polska, która idzie“	362

Listy do redakcji	40, 118, 188, 215, 265, 332, 410
Errata	132, 145, 172, 208, 368, 524

SPIS ILUSTRACJI W TOMIE V ZAWARTYCH.

Portrety:

T. Szewczenko. Autoportret z r. 1844	110
Jan Szczęsny Herbut	126
Iwan Mazepa. Domniemany portret hetmana z muzeum w Gripsholmie	146
Marszałek Józef Piłsudski	185
Ataman Symon Petlura. Drzeworyt W. Masiutyna	197
Marszałek Edward Śmigły - Rydz	245
Tadeusz Hołówko	349
E. Hrebinka. Portret pędzla Szewczenki	402
Leon Wasilewski	525
Wasył Stefanyk	528

Zdjęcia historyczne i okolicznościowe:

Z wieczoru „narodnoji noszi“ we Lwowie	74
J. Piłsudski i E. Śmigły - Rydz w czasie wyprawy kijowskiej	109
Joffe i Dąbski po podpisaniu Traktatu w Rydze	113
Pokój Brzeski	114
Grób S. Petlury w Paryżu	227
Obchód „Łuhów“ ku czci S. Petlury	241
Z uroczystości ku czci S. Petlury na Wołyniu	280
Pomnik ku czci poległych za Ojczyznę w Brzeżanach ..	328
Z albumu „Ukrajński Siczowi Strileci“	457

Ze sztuki i architektury:

Stary Kijów	50
Część wjazdowa zamku Herbutów w Dobromilu	126
„Mazepa na dzikim koniu“. Obraz Horacego Venst'a ..	147
Kilim podolski	233
Brzeżany. Widok ogólny	329
Brzeżany. Ratusz	328
Stara cerkiew halicka	361
„Syn marnotrawny“. Obraz T. Szewczenki	402

Reprodukcje druków i rycin:

Karta tytułowa książki: „Szewczenko i rosyjska demokracja rewolucyjna“	63
Prasa lwowska z dnia 9.II.1918 r.	112
Kolumny Herbutowskie. Winieta wydawnictw dobromilskich	127
Okladka książki, zawierającej artykuły i mowy Lenina o Ukrainie	385
Ogłoszenia teatrów kijowskich	481
Czasopismo „Za nowuju Rossiju“	510

Mapy:

Szkic rozmieszczenia dywizyj czerwonych na obszarze Ukrainy sowieckiej	83
Karykatury z „Komara“:	68, 92, 152, 222, 356.